

Lasten ja nuorten rikosten ja riitojen sovittelu

Lapset ja nuoret voivat olla rikosten ja riitojen osapuolena. Alle 15-vuotiaat rikollisista teoista epäillyt eivät ole rikosoikeudellisessa vastuussa, eli heitä ei voi tuomita rikoksesta. He ovat kuitenkin vastuussa aiheuttamistaan vahingoista.

Alaikäisten rikokset ja riidat voivat olla monenlaisia. Sovittelulain (1050/2005, 3 §) mukaan sovittelavaksi ei kuitenkaan saa ottaa alaikäiseen kohdistunutta rikosta, jos uhrilla on rikoksen laadun tai ikänsä vuoksi erityinen suojan tarve.

Sovittelualoitteen voi tehdä

- rikoksen tai riidan osapuoli
- huoltaja tai edunvalvoja
- poliisi, syyttäjä, oppilaitos, sosiaali-toimi tai muu viranomainen.

Jos haluat tehdä sovittelualoitteen, ota yhteys oman alueesi

sovittelutoimistoon. Sovittelu on osapuolille vapaaehtoista ja maksutonta.

Sovittelu antaa mahdollisuuden

- kohdata muut osapuolet turvallisessa ympäristössä
- käsitellä tapahtunutta
- korjata tapahtuneen aiheuttamia haittoja
- parantaa ihmisten välisiä suhteita.

Sovittelun eteneminen

- Sovittelutoimisto ottaa yhteyttä osapuoliin ja selvittää, voidaanko sovittelu käynnistää. Alaikäisen henkilökohtaisen suostumuksen lisäksi myös huoltajien tai edunvalvojan suostumus tarvitaan.
- Jos sovittelu käynnistyy, asiaan valitaan sovittelijat.

- Sovittelijat järjestävät yhteistapaamisen ja tarpeen mukaan myös erillistapaamiset.
- Huoltajat osallistuvat pääsääntöisesti tapaamisiin. Alle 15-vuotiaan huoltajaa ei saa kuitenkaan kieltää osallistumasta.
- Jos osapuolet pääsevät sovittelutapaamisessa sovintoon, voidaan laatia kirjallinen sopimus. Sovittelutoimisto voi seurata sopimuksen täyttymistä.

Sovitteluun kuuluu palveluohjaus. Sovittelu ei välttämättä johda rikosprosessin päättymiseen. Jos tekijä on yli 15-vuotias, virallisen syytteen alaisissa rikoksissa syyttäjä päättää, miten asia etenee.